

MÅL OCH BUDGET MED PLAN

Luleå kommuns mål och budget 2027

med plan för 2028–2029

LULEÅ
KOMMUN

DOKUMENTINFORMATION	
Dokumenttyp	Mål och budget med plan
Ärendenummer	KLF 2026/772
Fastställd	2026-06-16 §108
Giltighetstid	2027–2029
Dokumentansvarig	Biträdande kommundirektör
Senast reviderad	2025-06-17
Beslutsinstans	Kommunfullmäktige
Dokumentet gäller för	Alla nämnder och styrelser

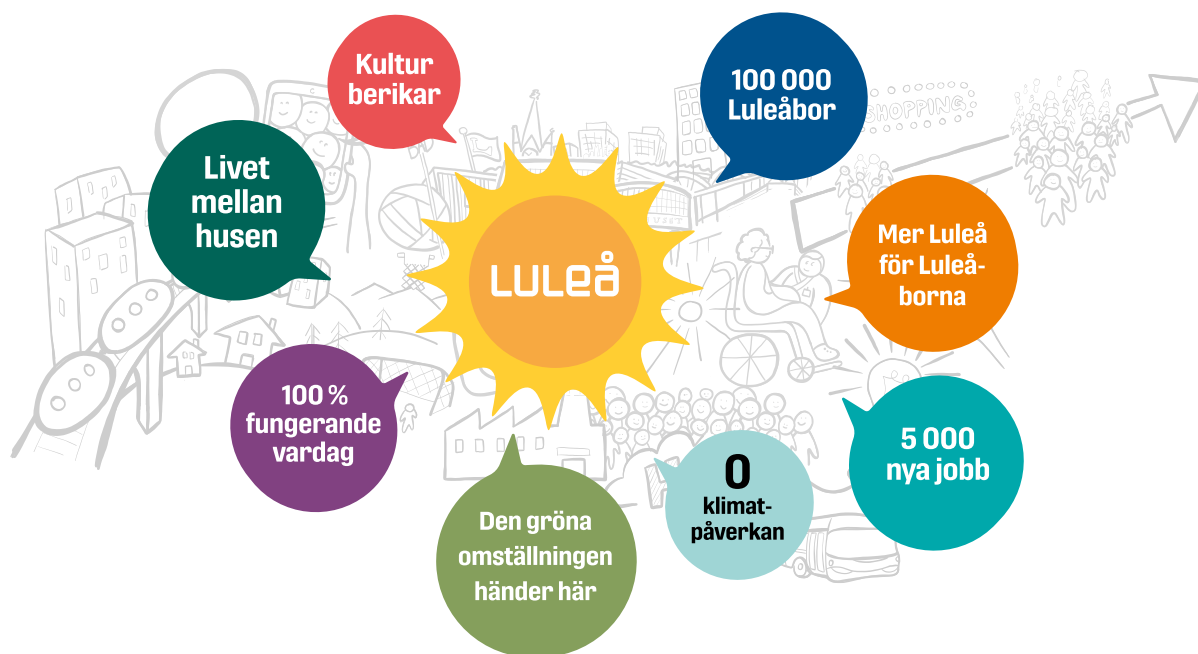
Innehållsförteckning

Inledning	4
Omvärld och invärld	5
Prioriterade områden och tilläggsuppdrag	6
Välfungerande vardag för alla	6
Mer Luleå för fler Luleåbor	7
Trygg i Luleå	8
Klimatsmart och naturpositiv	9
Blomstrande näringsliv	9
Prioriteringar i nämnder och bolag	11
Kommunstyrelsen	11
Socialnämnden	12
Arbetsmarknads- och gymnasienämnden	13
Barn och utbildningsnämnden	13
Infrastruktur och servicenämnden	14
Miljö och byggnadsnämnden	15
Kultur och fritidsnämnden	15
Överförmyndarnämnden	16
Luleå kommunföretag AB	16
Luleå Energi AB	16
Lulebo AB	17
Luleå Hamn AB	17
Luleå Miljöresurs AB	17
Luleå Lokaltrafik AB	18
Luleå Science Park AB	18
Budget 2027 och plan för 2028–2029	19
Resultatbudget	19
Balansbudget	20
Kassaflödesbudget	21
Driftbudget	22
Investeringsbudget	24
De kommunala bolagens ekonomiska sammanställning	26
Finansiell analys av budgeten	29
Budgeten i förhållande till de långsiktigt finansiella målen	29
Balanskravsutredning	29
Årets planerings- och budgetprocess	30

Inledning

Mål och budget visar hur Luleå kommunkoncern kommer att arbeta för visionen om framtidens Luleå 2040 i form av mål och hur budgeten fördelas. Dokumentet är ett styrande dokument som ger grund för ägardirektiv för bolagen samt planering och uppföljning i både nämnder och kommunala bolag. Detta är det centrala dokumentet för att styra den kommunala verksamhetens inriktning och omfattning i det korta perspektivet (1–3 år).

Kommunkoncernen prioriterar fortsatta satsningar på skola och omsorg, tillväxt, ökat tempo i klimatomställningen, en levande landsbygd och ett mer inkluderande Luleå. Budgeten innebär att kommunen har överskott under hela planperioden med bibehållen skattesats.

” **Vision Luleå 2040** innebär att vi bygger framtidens Luleå – tryggt, klimatneutralt och öppet för nya idéer.

Omvärld och invärld

Luleå påverkas av stora förändringar i omvärlden som ställer nya krav på kommunen, men som också skapar betydande möjligheter för fortsatt utveckling och tillväxt. Demografiska förändringar med en åldrande befolkning och minskande barnkullar påverkar behovet av välfärd, kompetensförsörjning och kommunal service. Samtidigt ökar förväntningarna på tillgänglighet, kvalitet och effektivitet i kommunens verksamheter.

Digitalisering och teknikutveckling förändrar förutsättningarna för hur välfärd och service kan utformas och levereras. Nya tekniska lösningar och AI skapar möjligheter till effektivare arbetssätt, ökad innovation och bättre service till invånare och företag. Samtidigt ökar kraven på informationssäkerhet, robust digital infrastruktur och förmågan att hantera cyberhot och störningar.

Den gröna industriomställningen och investeringar i norra Sverige innebär stora möjligheter för Luleå att växa som etableringsort, arbetsmarknad och plats att leva på. Omställningen skapar förutsättningar för fler arbetstillfällen, ökad inflyttning och stärkt konkurrenskraft men ställer också höga krav på samhällsbyggnad, bostadsförsörjning, infrastruktur och kompetensförsörjning. För att utvecklingen ska vara långsiktigt hållbar behöver hela kommunen kunna ta del av möjligheterna, där landsbygdernas förutsättningar för service, företagande, lokal matproduktion och föreningsliv är en viktig del av kommunens attraktivitet och motståndskraft.

Klimatförändringar och ett mer osäkert omvärldsläge innebär samtidigt ökade behov av klimatanpassning, trygghet och beredskap. Kommunen behöver stärka sin förmåga att förebygga och hantera störningar, kriser och samhällspåverkan samt säkerställa robusta och hållbara samhällsfunktioner. Arbetet för social hållbarhet, jämlikhet och trygghet blir allt viktigare i en tid av snabb förändring.

För att möta utvecklingen krävs ett långsiktigt helhetsperspektiv, tydliga prioriteringar och ett nära samarbete mellan kommunen, näringslivet, akademien, civilsamhället och andra offentliga aktörer. Genom samverkan, innovation och hållbar utveckling kan Luleå fortsätta utvecklas som en trygg, attraktiv och hållbar kommun för de som bor, verkar och vistas här.

Prioriterade områden och tilläggsupdrag

Av Luleå kommunkoncerns *Policy för styrning* framgår att fullmäktiges planer och strategier omhändertas av de verksamheter som styrningen riktar sig till. Dokumenten visar riktningen och prioriteringarna för vad som ska åstadkomma på lite längre sikt inom olika ämnen eller områden och inryms i kommunkoncernens fem prioriterade områden på vår väg till visionen om framtidens Luleå 2040.

Alla verksamheter ska besluta om mål som bidrar till *Välfungerande vardag för alla*.

Luleå kommunkoncern ska i alla verksamheter inför 2027, med utgångspunkt i sina grunduppdrag, även besluta om målsättningar för att bidra till fullmäktiges övriga prioriterade områden.

Välfungerande vardag för alla

Luleå kommunkoncerns välfärd och service ska vara anpassade till och möta invånarnas behov, med fokus på att skapa nöjda invånare med förtroende för kommunen.

- **Nöjda invånare:** De som bor, verkar och vistas i Luleå ska vara nöjda med kommunkoncernens tjänster och service
- **Ändamålsenligt och kostnadseffektivt:** Hög produktivitet där kvalitet och resultat står i god relation till resursanvändningen
- **Attraktiv arbetsgivare:** Luleå kommunkoncern uppfattas som en arbetsgivare där medarbetare väljer att stanna kvar och som attraherar nya medarbetare med rätt kompetens.

Fokus under planperioden

Behoven i välfärden kommer att öka under de kommande åren. För att möta de växande behoven i välfärden riktas merparten av de ökade tillskotten i budgeten till nämnderna som ansvarar för de verksamheterna. Satsningarna innefattar generella tillskott och kvalitetshöjning av verksamheterna. Arbetet med att förbättra arbetsmiljön kommer fortsatt vara prioriterat och fler ska ha möjlighet att stanna kvar i välfärdsyrkena efter pension. Majoriteten budgetsätter riktade satsningar mot förskola och äldreomsorgen. Barngruppernas storlek i förskolan minskas genom att de barn som har en 15-timmars placering, från 2027 ersätts som heltidsplacering med full barnpeng. Vilket innebär färre antal barn i grupperna. För att ge alla barn möjlighet till utveckling i förskolan utökas vistelse-tiden för de barn som idag har 15 timmarsplacering till 20 timmar.

Inom äldreomsorgen satsas över 35 miljoner på ändrade schemaförutsättningar, så att personal som haft semester inte behöver arbeta in helg samt kompetenscentrum förstärks för att fler medarbetare kan utbildas.

Bra skolvägar för barn ska vara prioriterat. Kommunen ska också investera i att utveckla och förbättra lekplatser under planperioden. Skolor och förskolor ska finnas där barn bor och landsbygden skolor och förskolor ska bevaras.

Tilläggsuppdrag

ÄNDRING AV LÖNEUTBETALNINGSDAG

Ändringen av utbetalningsdagen för kommunanställda från den 27:e till den 25:e är en viktig fråga för många medarbetare och skulle skapa bättre ekonomiska förutsättningar i vardagen. De flesta räkningar, hyror och andra fasta kostnader förfaller i slutet av månaden, och en tidigare löneutbetalning skulle ge ökad trygghet och bättre möjligheter att planera sin ekonomi. Det är också en rättvisefråga, eftersom den 25:e idag är den vanligaste löneutbetalningsdagen på arbetsmarknaden och ibland kan detta innebära en hel extra helg utan lön. Kommunanställda ska inte ha sämre villkor än andra yrkesgrupper. En förändring av utbetalningsdagen kan anses som en liten sak men skulle göra stor skillnad för många anställda.

Förslag till beslut ska lämnas till kommunstyrelsen under hösten 2026, så förändringen kan genomföras 2027.

Mer Luleå för fler Luleåbor

För att skapa en hållbar tillväxt behöver invånarna vara delaktiga i samhällsomställningen, industrins omställning behöver kunna ske i rätt takt och kulturen användas som drivkraft för en attraktiv kommun och fler Luleåbor.

- **Framtidssäkrad infrastruktur:** Infrastrukturprojekt och nya bostäder som möter behoven hos invånare och företag
- **Ökad attraktivitet och inflyttning:** Hela Luleå växer och invånarna upplever en högre livskvalitet och tillfredsställelse med bostadsmiljöer och mötesplatser
- **Stärkt delaktighet och engagemang hos invånare:** Invånare känner sig delaktiga i samhällsomställningen och har möjligheter att bidra och påverka utvecklingen.

Fokus under planperioden

EN STARK DEMOKRATI

Demokratiarbetet ska stärkas och medborgarnas inflytande över kommunen ska öka. Strukturen och uppdraget för de kommunala råden setts över, för att stärka kommunens demokratiarbete. Ungdomsfullmäktige införs för att stärka ungdomars inflytande och ge ökad kunskap i hur unga vill stärka kommunens arbete framåt. Arbetet med de nationella minoriteternas ska utvecklas. Ett uppdrag läggs för att stärka användandet av Luleås Ortsnamn på meänkieli, finska och samiska. Kommunen ska i samråd med samebyarna arbeta fram samverkansformer gällande markfrågorna för samtliga samebyar inom Luleå kommun.

LANDSBYGDERNA

Föreningslivet på landsbygderna är en viktig partner i utvecklingen av kommunen. Lulebos uppdrag om att bygga på landsbygden kvarstår och arbetet med byggnation av lägenheter i Antnäs ska fortgå. Luleå skärgård ska utvecklas i enlighet med beslutade skärgårdsplanen, så fler kan leva, verka och besöka skärgården. Service på landsbygderna ska öka, företag på landsbygden ska växa och nya arbetstillfällen ska prioriteras. Handlingsplanen för kommunal service på landsbygderna som är beslutad behöver genomföras. För att främja lokal matproduktion har kommunen ökat sina inköp av lokalt producerad mat, och startar

en samordnad varudistribution där kommunen upphandlar lager och tvätt av grönsaker och rotsaker. De kommunala skolorna och förskolorna på landsbygden ska bevaras.

Tilläggsuppdrag

STÖD TILL ENSKILT VATTEN OCH AVLOPP PÅ LANDSBYGD

För att underlätta bostadsbyggande på landsbygden ska ett kommunalt VA-bidrag utredas, med att hjälpa till med kostnader för att ordna en säker vatten- och avloppslösning. Förslag till beslut ska lämnas till kommunstyrelsen för beslut, innehållande för riktlinjer, krav, ersättningsnivåer, organisatorisk tillhörighet internt och ekonomiska konsekvenser för kommunen. Bidraget bör gälla för enskilda fastighetsägare eller föreningar med åretruntboende och omfatta anläggande av grundvattenbrunn med tillhörande anslutningsledningar inklusive installation av eventuell vattenreningsutrustning eller avloppsreningsanläggning med anslutande ledningar.

ANVÄNDANDET AV LULEÅS ORTSNAMN PÅ MINORITETSSPRÅKEN

Luleå kommun har kommit långt i arbetet med att synliggöra och revitalisera de nationella minoriteterna i kommunen, men det krävs ännu mer. Som ett led i att synliggöra de nationella minoritetsspråken vill majoriteten utreda ett ökat användande av Luleås ortsnamn på minoritetsspråken meänkieli, finska och samiska: Luulaja och Julevu inom Luleå kommun.

Trygg i Luleå

Luleå ska fortsätta att vara en trygg plats att leva och bo på. Kommunkoncernen ska stärka det lokalt brottsförebyggande arbetet, förhindra organiserad brottslighet och klara att hantera störningar i samhället.

- **Tryggt och socialt hållbart Luleå:** En positiv utveckling av den sociala hållbarheten där de som bor, verkar och vistas känner sig trygga i sin närmiljö
- **Stärkt brottsförebyggande arbete:** Det lokala arbetet för att i samverkan förebygga och motverka kriminalitet, främst bland barn och unga, är effektivt och brottsligheten i Luleå är fortsatt låg
- **Ökad robusthet och resiliens:** God förmåga att förebygga, stå emot och hantera störningar i samhället under såväl kris som krig.

Fokus under planperioden

För att öka tryggheten i kommunen kommer arbetet med klottersaneringen tillsammans med polisen och fastighetsägarna att fortsätta. Trygghetsorganisationerna som verkar i Luleå kommer fortsätta stödjas liksom kommunens FREDA-mottagning, EQ-mottagning samt tjej- och kvinnojourerna. Majoriteten vill att Luleå kommun förblir en av Sveriges tryggaste kommuner även år 2040. Kommunen arbetar aktivt med brottsförebyggande åtgärder och samverkar med olika samhällsaktörer för att skapa goda förutsättningar för tillväxt och utveckling. Genom att prioritera trygghet i både nutid och framtid säkerställs en positiv utveckling för Luleås invånare. Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet vill att kommunen fortsätter att arbeta aktivt för att skapa en trygg och säker miljö för Luleåborna. Socialnämnden leder det brottsförebyggande arbetet i nära samarbete med de kommunala förvaltningarna, bolagen, Polisen, civilsamhället och

näringslivet. Genom metoden Effektiv Samordning för Trygghet (EST) hålls veckovisa avstämningar och gör kvartalsvisa analyser för att snabbt kunna vidta rätt åtgärder. Ett nytt forum som syftar till att stärka samarbete med civilsamhällesföreningar i trygghetsfrågor har skapats. Arbetet med det kommer fortsätta, samt utvecklas under planperioden.

Klimatsmart och naturpositiv

Luleå ska vara klimatneutralt och en förebild i hållbar samhällsomställning, där möjligheter för rekreation, självförsörjning och biologisk mångfald växer.

- **Positiv klimatneutralitetstrend:** Luleå kommunkoncern tar nödvändiga steg på vägen till klimatneutralitet
- **Grön tillväxt:** God tillgänglighet för invånarna till rekreativ grönska, bibehållen biologisk mångfald och fler ekosystemtjänster och areella verksamheter.

Fokus under planperioden

Tempot i omställningen behöver öka och därför föreslås flera satsningar med en grön profil. Samhällsplaneringen ska styras mot en hållbar och fossilfri kommun 2040. Kommunens beslutade strategi för minskad klimatpåverkan och ökad klimatanpassning behöver tas vidare till konkreta handlingsplaner för att förverkligas. Kollektivtrafikens andel av resandet ska öka. Avgiftsfri kollektivtrafik på sommaren för barn tom 19 år är infört från sommaren 2024 och fortsätter vara en viktig möjlighet för barn i hela kommunen. Det ska vara lika billigt att åka buss inom hela kommunen. 1,2 miljoner avsätts i budgeten för att införa samma taxa på länstrafikens bussar inom Luleå kommun som taxan i LLT. Kommunen ska bygga klimatsmart, hållbart och energieffektivt och använda mer förnybar el i sina verksamheter. Förvaltningarnas och bolagens fordon ska gå på förnybara drivmedel. Kommunen ska fortsätta uppmuntra cirkulär ekonomi. Energi- och klimatrådgivare ska finnas tillgänglig och känd för både medborgare och näringsliv. Det ska bli enklare att välja hållbara färdvägar i Luleå genom satsningar på gång- och cykelvägar och kollektivtrafik. Grönområden ska finnas tillgängliga i alla bostadsområden och biologisk mångfald ska främjas på kommunens grönytor.

Blomstrande näringsliv

Luleå kommunkoncern ska vara en möjliggörare för ett starkt och växande näringsliv genom hög tillgänglighet och ett nära partnerskap.

- **Utvecklad dialog:** Det finns flera och varierade former för dialog mellan kommunkoncernen och näringslivet, och näringslivet har förtroende för kommunens verksamheter
- **Växande och konkurrenskraftigt näringsliv:** Tillväxt i det lokala näringslivet, en branschbredd som speglar den nationella nivån samt att det kontinuerligt tillkommer nya företag
- **Förbättrad service och bemötande:** Kommunkoncernens service och bemötande uppfattas som ansvarstagande, välkomnande och lösningsorienterat.

Fokus under planperioden

Näringsidkarnas nöjdhet med kommunens verksamheter prioriteras genom höjd servicenivå för företagarna och förbättrad tillgänglighet. I takt med ökad tillväxt i Luleå kommun har fler bygglovshandläggare anställts för snabbare och bättre service till företagen. Tillståndsprocesserna ska påskyndas och det ska bli enklare att få kontakt med kommunen. Kompetensförsörjningen är en av de största utmaningarna för tillväxten och därför kommer arbetet med att attrahera arbetskraft att intensifieras. Företag som vill växa och etablera sig i Luleå ska få stöttning och vara en fortsatt central del av arbetet för ökad tillväxt. En näringslivsstrategi arbetas fram. Kommunen behöver fokusera på små och medelstora företags möjligheter att växa i hela Luleå kommun.

Foto: Martin Eriksson, Luleå kommun

Prioriteringar i nämnder och bolag

Kommunstyrelsen

Då kommunen står inför en stor omställning, krävs att många delar av kommunen förnyas och utvecklas samtidigt. Kommunstyrelsen ska i detta arbete stödja och samordna nämnderna och de kommunala bolagens arbete. Arbetet med att förbättra villkoren och bemötandet för företag behöver intensifieras, med fokus på dialog och skapa samsyn med näringslivet om vägen framåt. Då kommunen är beroende av inflyttning, attraktivitet och nationella beslut för att klara omställningen, kommer kommunstyrelsen behöva fortsätta arbeta med en aktiv och samordnad kommunikation för att tydliggöra de behov Luleå kommun och kommunens bolag har i omställningen.

Kommunstyrelsen fortsätter leda arbetet med att utveckla Luleås landsbygder, bland annat genom genomförandet av den beslutade handlingsplanen för kommunal service på landsbygderna och skärgårdsplanen.

Samhällsbyggnadsutskottet

Luleå befinner sig i en stark utvecklingsfas där den gröna omställningen och samhällsomvandlingen fortsätter att driva på behovet av planering, etableringar och bostadsutveckling. För att möta utvecklingen har kommunen genomfört en omorganisation och inrättat ett samhällsbyggnadsutskott under kommunstyrelsen, vilket skapar bättre förutsättningar för ett samlat ansvar inom samhällsplaneringen.

Kommunen fortsätter att prioritera en nära dialog med företag och aktörer som vill investera och utveckla Luleå. Samtidigt stärks planprocessen för att möjliggöra både nya industrietableringar och fler bostäder i ett hållbart och fossilfritt Luleå 2040.

Kollektivtrafiken utvecklas också för att bli mer rättvis och tillgänglig i hela kommunen. Under 2027 införs enhetstaxa, vilket innebär samma pris för resor i stad och landsbygd. Avgiftsfri sommartrafik för barn och unga upp till 19 år fortsätter även sommaren 2026 och skapar bättre möjligheter för unga att resa, delta i aktiviteter och ta sig runt i hela kommunen.

Samtidigt byggs kollektivtrafiken ut på landsbygden. Trafiken i Sörbyarna förstärks från augusti 2026 och i december 2026 utökas trafiken till Norrbyarna, med särskilt fokus på bättre förbindelser till och från Råneå.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten fortsätter arbetet med att rekrytera personal till Räddningstjänst i Beredskapsstation i Sörbyarna. Under planperioden kommer stationen att byggas och startas.

Sektionen för Myndighetsutövning förväntas få en ökad arbetsmängd under kommande år med anledning av de satsningar som görs i kommunen. Utöver detta så tillkommer nya myndighetskrav i lagen om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Skärpt kontroll och kortare giltighetstid för tillstånd medför utökade tillsyner.

Nya arbetstidsregler innebär ändrat skiftsystem från 4- till 5-skift. Detta för att uppfylla kraven om dygnsvila enligt EU:s arbetstidsdirektiv. Personalmässigt behöver verksamheten utökas med 4 tjänster.

Sverige och Luleå är i en återuppbyggnadsfas av totalförsvaret, där räddningstjänst i höjd beredskap är en viktig del. Planeringsarbetet inom RUHB, Räddningstjänst under höjd beredskap, är omfattande. Räddningstjänsten arbetar idag med grundförutsättningar kring krigsorganisation, säkerhetsskydd, informationssäkerhet och utbildning i ammunitions och minhantering.

Grundutbildning av civilpliktiga brandmän ska påbörjas 2028 och Räddningstjänsten har fått en förfrågan om möjlighet att utbilda civilpliktiga brandmän. Räddningstjänsten vill fortsätta dialogen med MCF. Detta innebär omfattande investeringar och ökade driftkostnader som finansieras genom statliga medel.

Socialnämnden

Inför planperioden 2027–2029 tar socialnämnden tydliga steg för att möta ökade behov och utmaningar inom vård och omsorg. Nämnden har tagit höjd för kostnadsökningar kopplade till fler vård- och omsorgsboendeplatser, nya gruppboendestäder samt en samlad korttidsverksamhet som även omfattar palliativa platser och en mötesplats. Socialnämndens behov under planperioden uppgår, utöver kostnaderna för det nya löneavtalet 2025–2027, till cirka 50 miljoner kronor årligen. Kostnaderna täcks genom kommunens demografiska modell. Kostnaden för det nya löneavtalet beräknas samtidigt uppgå till 16,3 miljoner kronor och täcks inte av kommunens ersättningsmodell.

Samtidigt fortsätter satsningar på kompetensförsörjning, digitalisering och välfärdsteknik för att säkerställa en trygg, modern och hållbar välfärd för Luleås invånare.

Kompetenscentrum är en viktig del av utvecklingen framåt och en långsiktig investering för både befintliga och nya medarbetare. Satsningen innebär fler utbildare, fler utbildningstillfällen och bättre möjligheter till kompetensutveckling direkt ute i verksamheterna. En tydlig och välfungerande introduktion är avgörande för att nya medarbetare snabbt ska komma in i arbetet och få rätt stöd från start.

I dag utförs ungefär hälften av arbetet inom vård och omsorg tillsammans med brukare av undersköterskor, medan resterande del utförs av vårdbiträden. Samtidigt syns en tydlig utveckling, både nationellt och i Norrbotten, där en allt större del av omsorgsarbetet utförs av vårdbiträden som generellt har en lägre utbildningsnivå än undersköterskor. Det ökar behovet av introduktion, utbildning och kontinuerlig kompetensutveckling för att säkerställa att omsorgspersonalen har rätt kompetens för att möta brukarnas behov och ge en trygg omsorg med hög kvalitet.

Socialnämnden prioriterar även förbättrad arbetsmiljö och större flexibilitet i verksamheterna. Från och med 2027 får arbetsledande chefer och arbetsgrupper större möjlighet att själva anpassa schemaperiodernas längd utifrån verksamhetens behov och förutsättningar. Målet är att skapa bättre förutsättningar för planering, bemanning och uppföljning samt att ge verksamheterna ett större ansvar och handlingsutrymme i det dagliga arbetet.

Samtidigt förändras reglerna kring helgarbete vid semester. Kravet på att medarbetare ska "jobba igen helg" tas bort från 2027, vilket innebär att semester inte längre behöver lösas genom turbyten mellan kollegor. I stället ska helgbemanningen lösas med annan personal. Förändringen väntas skapa bättre arbetsvillkor, ökad återhämtning och en mer hållbar arbetsmiljö för medarbetarna inom vård och omsorg.

Socialnämnden fortsätter därmed arbetet med att stärka både kvaliteten i verksamheterna och förutsättningarna för att rekrytera, utveckla och behålla kompetent personal inför framtidens växande behov inom äldreomsorg och social omsorg.

Arbetsmarknads- och gymnasienämnden

Luleå har en mycket god arbetsmarknad och låg arbetslöshet bland såväl vuxna som ungdomar. I Luleå kommun är människorna i centrum för att ta tillvara kompetensen och förverkliga potentialen i alla som bor och verkar här. Arbetsmarknads- och gymnasienämnden spelar en viktig roll i att säkerställa ett brett utbildningsutbud på orten, lyckad integration av nya Luleåbor i samhället, och arbetet med kompetens- och befolkningsförsörjning av kommunen och regionen.

Nämnden ska aktivt samverka med arbetsgivare för att säkerställa utbildningar som möter behoven i det lokala näringslivet och förstärker kommunens egen kompetensförsörjning. Nämndens viktiga integrationsarbete stärks bland annat genom vidareutveckling av SFI och tillhörande projekt, satsningar som svenska för föräldralediga mammor och samarbeten med civilsamhället. Nämnden stärker sitt arbete med personer som står långt ifrån arbetsmarknaden i samband med genomförandet av aktivitetskravet.

Nämnden ska tillsammans med socialnämnden undersöka möjligheterna för personer i arbetsmarknadsinsatser att avlasta vård- och omsorgsboenden med enklare uppgifter, detta utgör ett led i differentiering av arbetsuppgifter för att frigöra omvårdnadspersonal för kärnuppdraget och göra välfärdsyrkena mer attraktiva.

Läsåret 2026/2027 blir den första för Luleå gymnasieskola i kvarteret Falken – den nya skolbyggnaden mitt i hjärtat av gymnasiebyn. Satsningen på nya lokaler är viktig för att stärka skolans kapacitet att erbjuda attraktiv och kvalitativ utbildning. Nämndens arbete under mandatperioden med att stärka elevhälsan och skapa trygghet och studiero har gett goda resultat och ska därför fortsättas, likaså arbetet med det kompensatoriska uppdraget.

Barn och utbildningsnämnden

Nämnden tar nu de första stegen mot färre barn i förskolegrupperna. De barn som har en 15-timmars placering, kommer nu ersättas som heltidsplacering. Det innebär att i de grupperna blir det färre antal barn. För att stärka barnens lärande och utveckling i förskolan utökas vistelsetiden för de barn som idag har 15 timmarsplacering till 20 timmar. Förskolan är viktig för barns utveckling i många perspektiv och utökad vistelsetid ger bättre förutsättningar för barnens utveckling och har också efterfrågats av vårdnadshavare.

De demografiska utmaningarna kvarstår med sjunkande antal barn i förskolorna om än det kan noteras att antal födda barn ökat under 2025.

Nämnden fortsätter prioritera att behålla förskolepersonal och personalen kommer att finnas i poolsystem. Därigenom tryggas anställningarna för personalen och kompetensen behålls i verksamheten. Det är viktigt att långsiktigt värna och behålla personalen i verksamheten. Det är förutsättning för en fortsatt hög kvalitet i Luleås skolor.

I grundskolan fortsätter satsningen på resursskolan och antalet elever har blivit fler. Det är en viktig satsning som fångar upp och ger elever ett nödvändigt stöd för att kunna tillgodogöra sig skolgången.

Samarbetet med Socialförvaltningen i det skolsociala teamet har varit framgångsrikt och arbetet fortskrider. Det är en viktig och kompletterande del i elevhälsoarbetet där man också arbetar främjande, men även stödjande till vårdnadshavare.

Tunaskolan är under ombyggnad och på den anpassade skolan finns därför elever i åk 7–9 från ht-2026 tillfälligt under ombyggnationstiden på Porsöskolan. En avlastning för trångboddheten och ge bättre förutsättningar för elever och verksamhet. Hösten 2027 står anpassade skolans nya lokaler färdiga att tas i bruk på Tunaskolan. Ombyggnad och renovering på Stadsöskolan är i full gång.

Den nya Hertsöskolan tas i bruk hösten 2026 och idrottshallen något senare under hösten. Nya skolor och skollokaler generera också högre hyreskostnader. Kostnader även för avveckling av moduler tillkommer.

Infrastruktur och servicenämnden

Infrastruktur- och servicenämndens ansvarsområde är väldigt brett och har direkt påverkan i människors vardag. Vårt mål är att leverera en service av högsta kvalitet och god tillgänglighet. I ett växande Luleå har nämnden en central funktion för att säkerställa en välfungerande vardag och attraktiva livsmiljöer. Nödvändiga nyinvesteringar ska balanseras mot ökade satsningar på underhåll av befintlig struktur som gator, vägar, byggnader och parker. I nära samverkan med övriga förvaltningar fortsätter arbetet med att utveckla ett hållbart och energieffektivt fastighetsbestånd där bland annat gruppboendestäder, vård- och omsorgsboenden samt skolor färdigställs under planperioden. Högre krav kommer succesivt att ställas på minskad klimatpåverkan från såväl nya som befintliga byggnader och det är ett prioriterat område. Utbyggnad av VA fortsätter enligt plan och kommer under perioden att innebära att ytterligare hushåll på landsbygderna kommer att kunna anslutas till det kommunala nätet.

Inspel från medborgardialoger tillvaratas och nämnden fortsätter förbättra möjligheterna för luleåborna att resa kollektivt och hållbart genom satsningar på utbyggt och förbättrat gång- och cykelvägnät och tillgänglighetsanpassade buss-hållplatser. Övergången till fossilfria transporter fortsätter genom att nämnden bygger fler laddplatser för kommunal verksamhet.

En attraktiv och trygg kommun har barnens bästa i fokus – därför fortsätter nämnden att prioritera lekmiljöer i såväl stads- som landsbygd. Nämnden satsar miljoner på att skapa bra och trygga skolvägar och genomför trygghetsvandringar med skolbarn.

Säkerhet och beredskap har blivit allt viktigare och kommer att kräva investeringar under perioden, såväl IT-säkerhet som skalskydd. I likhet med andra förvaltningar är kompetensförsörjning en utmaning, inte minst inom IT-sidan. Arbetet med att stärka och utveckla chefs- och ledarskapsrollen fortsätter att prioriteras.

Miljö och byggnadsnämnden

Med den ökade budgeten för bostadsanpassningen kan nämnden bibehålla och fortsätta utveckla en serviceinriktad och rättssäker myndighetsutövning, där nämnden redan förstärkt kapaciteten i tidig dialog och rådgivning (miljö och bygg) för snabbare och tydligare vägledning till företag och invånare. Dessutom kan nämnden fortsätta bibehålla och utveckla rådgivning inom VA, energi och klimat, vilket fungerar både som en service till företag och invånare men bidrar även till kommunens klimat- och hållbarhetsmål. Slutligen har nämnden ökat fokus på luftkvalitet och uppföljning som underlag för åtgärder och samhällsplanering.

- Fortsatt utveckla en serviceinriktad och rättssäker myndighetsutövning.

Kultur och fritidsnämnden

Ett rikt kultur-, idrotts- och fritidsliv är en viktig del av välfärden och en grund för ett attraktivt, tryggt och hållbart samhälle. Kultur och idrott skapar gemenskap, stärker folkhälsan och bidrar till människors livskvalitet genom hela livet. I mötet mellan människor växer tillit, delaktighet och förståelse för varandras olikheter. Kultur- och fritidsnämnden ska fortsätta att utveckla och stärka kultur-, idrotts- och fritidsområdet i nära samverkan med professionella aktörer, föreningsliv och civilsamhälle. Barn och unga är en särskilt prioriterad målgrupp, samtidigt som nämnden värnar ett brett, tillgängligt och inkluderande utbud för alla invånare, oavsett ålder och livssituation. Genom aktiv dialog med invånare och verksamheter arbetar nämnden för att stärka hela Luleås attraktivitet, i både stad och landsbygd. Nämnden ska skapa goda förutsättningar för ett levande föreningsliv, starka kulturverksamheter och en fortsatt utveckling av idrottsytor för ett starkt idrottsliv. Kraften i evenemang, stora som små ska tillvaratas. Evenemang inom kultur och idrott skapar mötesplatser, stärker den lokala gemenskapen och bidrar till ett levande och attraktivt Luleå året runt. Genom ett aktivt stöd och god samverkan med arrangörer och föreningsliv skapas förutsättningar för fler upplevelser och ett rikare samhällsliv.

Utvecklingen och förvaltningen av världsarvet Gammelstads kyrkstad och Friluftsmuseet Hägnan är en viktig del i arbetet med att stärka kulturarvet, besöksnäringen och Luleås identitet. Även utvecklingen av kommunens verksamhet i Luleå skärgård ska bidra till ökad tillgänglighet, attraktiva miljöer och möjligheter till rekreation och upplevelser.

Den konstnärliga gestaltningen av offentliga platser, bostadsområden och andra bebyggelseområden ska fortsatt utvecklas för att skapa attraktiva, inkluderande och hållbara livsmiljöer. Genom konst och kulturmiljöer stärks människors känsla av tillhörighet, trygghet och stolthet över platsen där medborgarna lever och verkar.

Kultur och idrott ska ses som en självklar del av välfärden, den bidrar till social hållbarhet, god hälsa, demokrati och ett sammanhållet samhälle. Som en del i detta arbete genomförs flera konkreta satsningar, såsom investering i ny idrottshall vid Hälsans hus, samt ett utökat stöd till Ung i Luleå och till föreningslivet.

- Utökat stöd till Ung i Luleå
- Utökat verksamhetsstöd till pensionärsföreningar
- Utökat LOK-stöd till idrottsföreningar
- Utökat verksamhetsstöd till kulturföreningar.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämnden står inför ökade krav till följd av den förändrade lagstiftningen "Ett ställföreträderskap att lita på". För att kunna upprätthålla en rättssäker handläggning, acceptabla handläggningstider och en god arbetsmiljö prioriterar nämnden flera viktiga områden under kommande planperiod.

Den nya lagstiftningen innebär att nämnden och expeditionen får ett större ansvar och en högre arbetsbelastning, bland annat genom att beslut som tidigare fattades av tingsrätten i större utsträckning flyttas över till överförmyndarnämnden. Samtidigt utökas tillsynsansvaret och kraven på information, dokumentation och uppföljning ökar. Nämnden ser även ett växande behov av utbildning och stöd till ställföreträdare, samtidigt som antalet ärenden fortsätter att öka. Mer omfattande utredningar och ökade krav riskerar att leda till längre handläggningstider, samtidigt som det blir allt svårare att rekrytera nya ställföreträdare.

Mot denna bakgrund prioriterar överförmyndarnämnden att bibehålla en god servicegrad, säkerställa en rättssäker ärendehantering och tillsyn samt skapa förutsättningar för rimliga handläggningstider och en god arbetsmiljö för medarbetarna.

Luleå kommunföretag AB

Luleå kommunföretag får en mer och mer avgörande roll i styrning och ledning av de kommunala bolagen. Särskilt fokus läggs under planperioden på riskhantering och finansieringsfrågor, då många dotterbolag står inför betydande investeringar. Luleå kommunföretag ska under planperioden fortsätta bidra till samordning, effektivt utnyttjande av resurser och verksamhetsutveckling inom kommunens bolagskoncern.

Ägandet av delägda bolag flyttas från kommunen till Luleå kommunföretag, som ett led att öka ägarens engagemang i bolagen och deras roll i Luleås utveckling.

Luleå Energi AB

Luleå Energi kommer under 2027 gå in i ett förberedande fas inför en stor omställning på värmesidan där anpassningar görs inom fjärrvärmenätet för att kunna ta hand om nya restenergiströmmar och andra energinivåer än tidigare. Även om förändringen i produktion är ett antal år bort så behöver åtgärderna vidtas nu med bland annat en ny ledning över älven vid Bergnänsbron och andra anpassningar. Detta parallellt med fortsatt höga investeringar inom elnätet både genom reinvesteringar i befintligt nät men också anpassningar med koppling till Hertsöfältet gör att det generella investeringsnivåerna bedöms som höga sett

till historiken. Detta till trots så kommer bolaget inte vidta några drastiska prisförändringar gentemot kunder inom fjärrvärme och elnät. Bolaget eftersträvar att fortsätta vara väldigt konkurrenskraftigt inom fjärrvärmerna, där Luleå Energi idag är billigast i Sverige, samt elnätet där bolaget idag ligger bland de fem billigaste. Vid sidan om detta kommer bolaget också fortsätta sin roll som samhällsaktör med samarbeten och sponsring av samhälle, kultur och idrott samt samarbeten med bland annat LTU och de stora industriaktörerna inom regionen.

Lulebo AB

Lulebo det kommunala bostadsbolaget kommer att utveckla nya bostäder i både befintliga och nya områden. Bostäder är en viktig förutsättning för att en kommun ska kunna växa. Bolaget arbetar intensivt med underhåll av fastighetsbeståndet och i varje projekt prövas möjligheten att tillskapa nya lägenheter. Parallellt pågår projektering av nya bostäder, främst på Kronan i centrala Luleå, samtidigt som arbete med nya lägenheter i Antnäs fortsätter.

Sammantaget kommer bolaget att kunna erbjuda boende med god kvalitet och bra standard.

Ytterligare ett område som prioriteras är boendesociala miljön, livet och livsmiljön mellan husen är viktiga för bolaget samt trygghetsskapande åtgärder i bostadsområdena är viktiga. Det ska vara snyggt och välstädat och trygga miljöer för hyresgästerna.

Luleå Hamn AB

Luleå Hamn står inför en period av omfattande utveckling där kapaciteten successivt byggs ut för att möta de ökade behoven från industrin i regionen. Under de kommande åren kommer investeringar att genomföras i såväl farleder som kajer och logistiklösningar, med målsättningen att möjliggöra större fartyg och effektivare godshantering. Även om flera av de största förändringarna ligger några år fram i tiden kräver utvecklingen att förberedande åtgärder genomförs redan nu, där muddring, förstärkning av infrastruktur samt utbyggnad av järnvägsanslutningar utgör centrala delar. Detta sker parallellt med en kraftigt ökad efterfrågan kopplad till den gröna industriomställningen i Norrbotten, vilket ställer stora krav på att hamnen ska kunna möta industrins behov. Trots detta är ambitionen att fortsatt erbjuda konkurrenskraftiga och effektiva logistiklösningar för både befintliga och nya kunder, samtidigt som detta sker med en hanterbar finansiell risk. Luleå Hamn har idag en stark position som Sveriges största bulkhamn och väntas under de kommande åren bli Sveriges näst största hamn.

Luleå Miljöresurs AB

Lumires verksamhet står inför flera stora utmaningar under 2027. På avfallssidan ligger fokus på införandet av fastighetsnära insamling (FNI) av förpackningar och hur lösningar för bland annat glas- och metallinsamling ska utvecklas vidare. Detta kan påverka verksamhetens kostnader och innebär preliminärt ett behov av att höja insamlingstaxan med cirka 5 procent.

På VA-sidan ökar kapitalkostnaderna i samband med färdigställandet av Östra länken och nya investeringar vid Uddebo avloppsreningsverk. Samtidigt påverkar ett osäkert världsläge priserna på energi, material och kommande

upphandlingar. Efter flera intensiva investeringsår ligger nu fokus på att dämpa investeringstakten. Intäkterna förväntas samtidigt öka genom industrins omställning och ett växande behov av vattenförsörjning till byggprojekt och tillfälliga bostäder.

Utanför de taxefinansierade verksamheterna fortsätter Lumire utveckla sina affärsverksamheter. Satsningar görs inom biogas, återvinning av förorenade jordar och byggmaterial samt vidareutveckling av återbruksverksamheten genom Samlat och Hållbarhetshuset. Målet är att bidra till ett mer hållbart Luleå och samtidigt minska kostnaderna för avfallshantering.

Under 2027 väntas även arbetet med tekniskt vatten till Svartön och Hertsöfältet gå in i en ny fas, beroende på resultaten från de utredningar som genomförs under 2026.

Luleå Lokaltrafik AB

LLT står inför två stora satsningar under de närmaste åren. Det ena är övergången till fossilfri drift av bussarna. Den andra är bygget av en ny depå med utrymme för expansion av busstrafiken.

Bygget av en ny depå är nödvändig dels för att kunna elektrifiera bussflottan då stadsbussar med förbränningsmotor kommer att sluta tillverkas och sluta säljas inom EU i slutet av 2020-talet.

En ny depå är också nödvändig för att kollektivtrafiken i kommunen långsiktigt ska kunna växa och möta de behov som finns i en modern växande stad i form av effektiva miljövänliga och utrymmeseffektiva transporter.

Att införa samma taxa på landsbygden som i stadstrafiken är en viktig landsbygdsatsning. Men den har också betydelse för stadsborna då den kan knyta samman resandet i både stad och land.

Luleå Science Park AB

Luleå Science Park är en viktig motor för innovation och hållbar tillväxt. Genom att samla företag, entreprenörer, studenter, forskare och offentlig sektor i ett gemensamt innovationsklimat skapas förutsättningar för nya idéer, investeringar och arbetstillfällen. Genom ett aktivt arbete för att attrahera kompetens, investeringar och nya verksamheter bidrar bolaget till att stärka Luleås attraktivitet som kunskaps- och innovationskommun.

Luleå Science Park ska också vara en möjliggörare för samverkan mellan näringsliv, akademi och offentlig sektor. Genom att skapa miljöer där människor, teknik och kreativitet möts stärks innovationskraften och möjligheten att om-sätta idéer till konkreta lösningar och nya företag. Det bidrar till ett dynamiskt näringsliv, fler arbetstillfällen och en stark framtidstro i hela Luleå. Utvecklingen av Luleå Science Park är en investering i framtidens välfärd, kompetensförsörjning och hållbar samhällsutveckling. Där innovation och samarbeten är grundläggande drivkrafter.

Budget 2027 och plan för 2028–2029

Luleå kommunkoncern ska varje dag skapa största möjliga nytta för tillgängliga medel utifrån politiska prioriteringar med målsättningen att skapa ett attraktivt, växande och hållbart Luleå med Sveriges bästa service. Luleå kommunkoncernen ska ha goda förutsättningar att långsiktigt klara ekonomin och den kommunala verksamheten.

I Luleå kommunkoncern betyder god ekonomisk hushållning att kommunkoncernen;

- inte över tid bedriver en verksamhet där kostnaderna är högre än intäkterna,
- har ett långsiktigt och hållbart perspektiv och på så sätt se till att kommande generationer inte hamnar i en sämre sits än nuvarande generation,
- bedriver verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Ekonomiska utmaningar

Luleå är en kommun i stark utveckling. Den gröna industriomställningen fortsätter att skapa nya möjligheter för jobb, tillväxt och framtidstro i hela kommunen. Samtidigt står kommunen inför stora utmaningar där behoven inom välfärden ökar, världsläget är osäkert och kraven på klimatomställning, trygghet och samhällsservice blir allt större.

Resultatbudget

Resultatbudgeten visar på ett positivt resultat för år 2027 med 27 miljoner kronor. År 2028 och år 2029 blir det budgeterade resultatet positivt med 13 miljoner kronor respektive 11 miljoner kronor. I resultatet finns en samlad uppskattning av intäkter med 60 miljoner årligen inräknad som avser ett nettobelopp av möjliga reavinster samt kostnader för sanering och rivningar. Posten med 60 miljoner kronor har införts mot bakgrund av att tidigare års utfall sammantaget visat på ett överskott inom dessa delar. Beloppet utgör därmed en samlad och försiktig bedömning i budgeten. De beräknade resultatnivåerna i mål och budget 2027–2029 är under förutsättning att nämnderna klarar en budget i balans.

Skatter och generella bidrag är beräknade enligt cirkulär 26:18 från Sveriges kommuner och regioner samt tillhörande skatteunderlagsprognos. Prognosen för befolkningsökning som används i skatteunderlagsprognosen är +450 invånare år 2027, +500 invånare år 2028 samt +550 invånare år 2029 och framåt.

I budget planeras för en utdelning från Luleå Kommunföretag AB på 50 miljoner kronor per år för 2027–2029. Beslut om utdelningen ska tas ut fattas av kommunstyrelsen i samband med delårsrapport per augusti respektive år.

RESULTATBUDGET (MKR)	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Nettokostnad	-5 996	-6 287	-6 544
Avskrivningar	-456	-478	-496
Verksamhetens nettokostnad	-6 453	-6 765	-7 040
Skatteintäkter	5 644	5 924	6 199
Generella statsbidrag	848	879	890
Verksamhetens resultat	39	39	49
Finansiella intäkter	86	89	91
Finansiella kostnader	-98	-115	-129
Årets resultat	27	13	11
Resultatets andel av skatter och statsbidrag	0,4%	0,2%	0,2%

Luleå kommun har ett långsiktigt finansiellt mål om att årsresultatets andel av skatt och statsbidrag ska vara minst 1–3 procent. Med ett resultat på 1 procent kan kommunen delvis självfinansiera investeringar och därigenom hålla nere upplåningen. Målet beräknas till 0,4 procent (27 miljoner kronor) år 2027, 0,2 procent (13 miljoner kronor) år 2028 samt 0,2 procent (11 miljoner kronor), vilket innebär att målet om resultatnivå 1–3 procent inte kommer uppnås under planperioden. För att det långsiktiga finansiella målet ska uppnås behöver åtgärder vidtas.

Balansbudget

Balansbudgeten visar kommunens beräknade tillgångar samt eget kapital och skulder vid utgången av respektive år.

BALANSBUDGET (MKR)	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
TILLGÅNGAR			
- Likvida medel	41	-37	-97
- Omsättningstillgångar	738	738	738
- Materiella anläggningstillgångar	11 299	12 240	12 850
- Finansiella anläggningstillgångar	124	124	124
Summa tillgångar	12 202	13 065	13 615
SKULDER OCH EGET KAPITAL			
- Eget kapital	6 830	6 843	6 854
varav årets resultat	27	13	11
- Avsättningar	495	505	524
- Kortfristiga skulder (övr)	1 456	1 456	1 456
- Långfristiga skulder inkl checkkredit (externa)	3 422	4 262	4 782
Summa skulder och eget kapital	12 202	13 065	13 615

Kassaflödesbudget

Kassaflödesbudgeten visar kommunens beräknade finansiella flöden under perioden 2027–2029. Tabellen nedan visar att det krävs en nettoupplåning på 2 260 miljoner kronor, för perioden 2027–2029, för att säkerställa kassaflödet.

KASSAFLÖDESBUDET (MKR)	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Årets resultat	27	13	11
Justering för avskrivningar	456	477	495
Justering för förändring avsatt till pensioner	8	23	34
Justering för rörelsepåverkande förändringar övriga avsättningar	0	0	0
Övriga ej likviditetspåverkande poster	0	0	0
Förändring EK			
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	492	512	540
Minskning/ökning förråd m.m.	0	0	0
Minskning/ökning kortfristiga fordringar	0	0	0
Minskning/ökning långfristiga fordringar	0	0	0
Minskning/ökning övriga kortfristiga skulder (exkl. checkräkning och skuld bolag)	0	0	0
Kassaflöde från den löpande verksamheten	492	512	540
Investeringar i materiella	-1 434	-1 578	-1 268
- Försäljning	100	100	100
Investeringar i finansiella	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-1 334	-1 478	-1 168
Nyupptagna lån	800	890	570
Amortering av leasingskuld	-3	-3	-3
Förändring upplåning (checkkredit och lån)	797	887	567
Årets kassaflöde	-45	-78	-61

Driftbudget

För beräkningen av nämnders budget används flera utgångspunkter och antaganden som de finansiella målen, befolkningsprognosen, demografisk kompensation, utvecklingen av pensioner, löner, skatter och statsbidrag med mera. Samtliga nämnder samt KS/kollektivtrafik har fått kompensation för prisuppräknings enligt index från SKR. Nämnderna har även fått avdrag för sänkning av personalomkostnadspåslägg till 40,51 procent (40,66 fg år).

Anslag för löneöversyn finns inom finansförvaltningen och överförs till nämnderna när löneöversynen är klar. Anslaget beräknas på SKR:s konjunkturlöne-statistik. Likt tidigare år, görs under 2026 en omvärldsanalys för att jämföra lönenivåer med andra kommuner och regioner samt en lönekartläggning enligt diskrimineringslagen. Förvaltningarnas behov av löneökningar och fackliga yrkanden inhämtas också. Resultatet av detta kan leda till förslag på prioriteringar av vissa yrkesgrupper, som i sådana fall tas upp som förslag till beslut i kommunstyrelsen i vanlig ordning.

Samtliga nämnder kommer i sitt kommunbidrag få priskompensation, kompensation för löneöversyn 2026 samt vissa mindre justeringar. Övriga förändringar i nämndernas kommunbidrag specificeras nedan:

- KS/Kommunstyrelseförvaltningen
 - Politiska sekreterare, 2,5 mkr från år 2027
 - Tillägg enligt volymmodell 0,2 mkr från år 2027
 - Ungdomsfullmäktige, 1,3 mkr från år 2027.
- KS/Kollektivtrafik
 - LLT ökade drivmedelskostnader, 4 mkr år 2027
 - Länstrafiken samma taxa för alla inom Luleå kommun, 1,2 mkr från år 2027.
- KS/Räddningstjänsten
 - Ändrade arbetstidsregler, skift 3,0 mkr från år 2027.
- Barn- och utbildningsnämnden
 - Avdrag enligt demografimodell, -18,8 mkr år 2027, -23,40 mkr år 2028, -39,1 mkr år 2029
 - Utökade driftmedel utifrån genomförande av ny skolstruktur, 17,2 mkr år 2027 och framåt, omförs från befintliga medel inom finansförvaltningen
 - Hel barnpeng för alla förskolebarn och utökad vistelsetid till 20 timmar, 19,6 mkr från år 2027
 - Minskade barngrupper, 10,1 mkr år 2028, 35,1 mkr år 2029.
- Arbetsmarknads- och gymnasienämnden
 - Tillägg/avdrag enligt demografimodell, +5,0 mkr år 2027, -0,3 mkr år 2028, +3,9 mkr år 2029
 - Skolstruktur, Falken och gymnasiereceptionen, 10,1 mkr från år 2027, omförs från befintliga medel inom finansförvaltningen
 - Kompetensförsörjningsinsatser, 3,0 mkr från år 2027.

- Kultur- och fritidsnämnden
 - Utökade driftmedel utifrån genomförande av ny skolstruktur: sporthall, bibliotek och fritidsgård, 10,4 mkr från år 2027 omförs från befintliga medel inom finansförvaltningen
 - Offentlig konst (1%), 0,1 mkr från år 2027
 - Höjt stöd till föreningslivet och Ung i Luleå, 3 mkr från år 2027.
- Socialnämnden
 - Tillägg enligt demografimodell, 33,3 mkr år 2027, 61,8 mkr år 2028, 95,6 mkr år 2029
 - Avskaffa arbete tillbaka helg utanför huvudsemester, 30 mkr från år 2027
 - Förstärkt vidareutbildning av personal, 5 mkr från år 2027.
- Infrastruktur- och servicenämnden
 - Tillägg enligt volymmodell, 12,6 mkr år 2027, 21,1 mkr år 2028, 26,1 mkr år 2029
 - Säkerhet och beredskap 1 mkr från år 2027
 - Driftskonsekvenser för Norra hamnen och belysning, 0,1 mkr år 2028, 2,2 mkr år 2029
 - Ökat anslag för enskilda vägar, 2 mkr från år 2027.
- Miljö- och byggnadsnämnden
 - Bostadsanpassning, 2 mkr från år 2027.
- Valnämnd
 - EU-val, 3 mkr år 2029
- Överförmyndarnämnd
 - Ny tjänst, handläggare, 0,7 mkr från år 2027
 - Omställningsstöd samt utbildning överförmyndarnämnd ny mandatperiod, 0,2 mkr år 2027.
- KS/Finansförvaltningen
 - Lönerevision 3,4 % från år 2027
 - Utökade driftmedel utifrån genomförande av ny skolstruktur 52,7 mkr, år 2028, 67,6 mkr år 2029
 - Samordnad varudistribution, 3,8 mkr från år 2027
 - Samlad uppskattning av intäkter, 60 mkr från år 2027. (För mer information se avsnitt Resultatbudget ovan)
 - Utdelning från Luleå Kommunföretag AB, 50 mkr per år under 2027–2029.

DRIFTBUDGET (MKR)	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
KS/Kommunstyrelseförvaltning	273	278	283
KS/Räddningstjänst	93	98	99
KS/Kollektivtrafik	195	196	201
Arbetsmarknad- och gymnasienämnd	518	520	530
Barn- och utbildningsnämnd	2 039	2 079	2 106
Kultur- och fritidsnämnd	432	439	446
Miljö- och byggnadsnämnd	37	37	37
Socialnämnd	2 437	2 487	2 539
Infrastruktur- och servicenämnd	454	473	489
Kommunrevision	3	3	4
Valnämnd	2	2	5
Överförmyndarnämnd	14	14	14
Summa nämnder	6 497	6 627	6 753
Finansförvaltning (lön, pension, avgifter m.m.)	-501	-339	-208
Nettokostnader exkl. avskrivningar	5 996	6 288	6 544

Kommunövergripande anslag

De kommunövergripande anslaget *KS utvecklingsmedel* finns inom finansförvaltningens kommunbidrag med 15,2 mkr från år 2027.

Investeringsbudget

Norra Sverige och Luleå kommun har en viktig roll i den globala omställningen. Det beror på de särskilda förutsättningar som finns i regionen. Omställningen skapar behov av utveckling inom många områden, till exempel väg, sjöfart, järnväg och kraft. Det kräver också stora insatser från flera aktörer i samhället.

Omställningen gör också att fler behöver flytta till kommunen för att täcka behovet av arbetskraft. För att det ska lyckas behövs investeringar i nya bostadsområden, men också i skolor, parker och andra miljöer som gör Luleå attraktivt att bo i. Under planperioden satsar Luleå kommun särskilt på barn och unga, bland annat genom investeringar i skolor, idrottsytor, lekplatser och skolvägar. Det görs även satsningar för äldre och personer med funktionsnedsättning, till exempel i form av nytt vård- och omsorgsboende samt gruppboenden.

Målet om klimatneutralitet år 2040 innebär att kommunen behöver prioritera investeringar som minskar klimatpåverkan eller hjälper samhället att anpassa sig till ett förändrat klimat. Fler investeringar leder till högre avskrivningar och kan också ge högre räntekostnader, särskilt om befolkningen växer. Det gör att driftsbudgeten belastas mer framöver. Om investeringarna finansieras med lån ökar kostnaderna ytterligare på sikt. Därför väntas investeringstakten vara fortsatt hög de kommande åren, samtidigt som kommunen behöver hitta fler sätt att finansiera behoven. För att investeringar ska kunna lösa flera utmaningar samtidigt behövs nya arbetssätt, samverkan mellan olika aktörer, testmiljöer och fokus på medborgarnas behov.

Investerings- och exploateringsbudgeten för 2027–2029 visar vilka byggnader och anläggningar som planeras. Flera delar bygger på beslut som redan har fattats. Den genomsnittliga investeringsnivån under perioden motsvarar cirka 21 procent av kommunens intäkter från skatter och statsbidrag.

Varje nämnd beslutar vilka investeringar som ska genomföras utifrån kommunstyrelsens prioriteringar. Infrastruktur- och servicenämnden ansvarar sedan för att genomföra större delen av investeringarna.

Större investeringar som prioriteras 2027–2029

SKATTEFINANSIERADE INVESTERINGAR 3 415 MILJONER KRONOR

- Exploatering av nya arbetsplatsområden på Rutvik södra, Råneå sörsidan, Ektjärn/Storheden, Rutvik östra, Hertsöfältet/Svartön och Kyrkåkra. Nya bostadsområden Hertsöheden, Bävern, Rutvik, Gultzauden – kvarteret Svanen samt fortsatt utbyggnad av bostadsområden Kronandalen och Dalbo
- Avsatt medel under perioden för skolstruktur inklusive sporthallar och övriga ytor, tex ny idrottshall vid Hälsans hus
- Avsatt medel för nya gruppboenden samt vård och omsorgsboenden.
- Ökat tempo på reinvesteringar av fastigheter
- Ökat tempo på reinvesteringar av gator, vägar, belysning, gång- och cykelvägar
- Nyinvestering i gång- och cykelvägar och belysning
- Ny-/reinvestering brygga Norra hamnen
- Avsatt medel för säkerhetsåtgärder.

VA-VERKSAMHETENS INVESTERINGAR 864 MILJONER KRONOR

- Fortsatta investeringar för vatten och avlopp: Huvudstråk Luleå-Boden, Hantverkarsvägen, Trekanten, Klöverträsk, Ängesbyn, Niemisel, Uddebo, förstärkning Sörbyarna samt reinvesteringar i verk och nät.

Budgeterad resultatnivå och behovet av investeringar innebär för perioden 2027–2029 en beräknad nyupplåning på cirka 2 260 miljoner kronor.

INVESTERINGSBUDGET 2027–2029 (MKR)	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029	SUMMA
Skattefinansierad verksamhet inkl exploatering	1 155	1 275	986	3 415
Avgiftsfinansierad verksamhet, VA	280	302	282	864
Summa	1 434	1 578	1 268	4 279

INVESTERINGSBUDGET PER NÄMND 2027–2029 (MKR)	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029	SUMMA
KS/Kommunstyrelseförvaltning	12	10	10	33
KS/Kommunstyrelseförvaltning, exploatering exkl. VA	160	151	115	426
KS/Räddningstjänst	11	33	3	48
Arbetsmarknad- och gymnasienämnd	2	2	2	5
Barn- och utbildningsnämnd	167	325	285	777
Kultur- och fritidsnämnd	53	73	49	175
Socialnämnd	159	189	159	507
Valnämnd	0,3	0,3	0,3	0,9
Miljö- och byggnadsnämnd	0,5	0,5	0,5	1,5
Infrastruktur- och servicenämnd	590	491	361	1 442
Summa skattefinansierad verksamhet inkl. exploatering	1 155	1 275	986	3 415
Infrastruktur- och servicenämnd, VA-verksamhet	280	302	282	864
Summa investeringar kommunen	1 434	1 578	1 268	4 279

Begreppsförklaringar

- Exploatering är insatser för nya bostadsområden och arbetsplatsområden med tydlig koppling till befolkningsutvecklingen
- Verksamhetsanpassningar är för att möta förändrade behov i kommunens verksamheter
- Nyinvesteringar är för nya satsningar i befintlig infrastruktur. Reinvesteringar är för investeringar i befintliga anläggningar och utrustning för att säkerställa funktionen och bevara värdet på kommunens infrastrukturer.

De kommunala bolagens ekonomiska sammanställning

Resultat efter finansiella poster, mkr

BOLAG	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Luleå Kommunföretag AB	32	36	42
Luleå Energi AB, koncern	139	158	189
Luleå Hamn AB	-60	-117	-157
Luleå Lokaltrafik AB	-4	-10	-12
Luleå Miljöresurs AB	7	6	6
Lulebo AB	30	35	40

* Nystartade Science Park AB kommer påbörja sitt långsiktiga arbete under hösten 2026.

Bolagen har inte hunnit besluta om budget för perioden, men enligt ovanstående prognoser är det främst Luleå Kommunföretag AB, Luleå Energi AB-koncern samt Lulebo AB som avviker positivt jämfört med budget 2026, för kommande

3-årsperioden. Luleå kommunföretag AB planerar/prognostiserar för ett högre resultat för kommande år utifrån att främst dotterbolagens planerade utdelningar, motsvarande gällande riktlinjer för utdelning i bolagskoncern, under 2027–2029 ökar totalt sett. Luleå Energi-koncern planerar att förbättra sitt resultat för åren 2027–2029 utifrån prisjusteringar för fjärrvärme samt elnät, enligt beslutad prisstrategi. Resultatet påverkas även positivt av ökade anslutningsintäkter för elnät 2027 samt anslutningsintäkter för fjärrvärme 2028–2029. Lulebo AB jobbar med att se över sin investeringstakt kopplat till nybyggnation och ROT-åtgärder för att minska underhållsskulden. Investeringstakten planeras att minskas något vilket medför en lägre kostnadsökning framöver. Intäkterna planeras att ökas mer än kostnadsökningarna kommande år vilket medför att resultatet planeras att förbättras under kommande år. Luleå Hamn AB fortsätter med tunga investeringar inför framtiden kopplat mot den gröna omställningen som sker i Norrbotten, detta medför planerat stora resultatförluster för 2027–2029. Hamnen jobbar kontinuerligt med åtgärder för att både öka intäkter och sänka kostnader för att förbättra resultaten. Försiktighetsprincipen har använts för att inte visa för bra resultat utifrån de osäkerheter som fortfarande finns kring den nya verksamheten. Luleå Lokaltrafik AB prognostiserar i dagsläget en förlust för kommande år främst utifrån att kraftigt försämrat omvärldsläget vilket medfört stora fördyringar 2026 kopplat till drivmedlen som används i bussarna. Utifrån försiktighetsperspektiv bedöms det högre priset kvarstå de kommande åren. Samtidigt kommer stora investeringar genomföras de närmsta åren med att omsätta befintlig bussflotta och påbörja elektrifieringen av den. Detta medför fördyringar som i dagsläget inte täcks av befintliga intäkter enligt avtal med kommun eller via externa intäkter. Bolaget har dialog med kommunen och Luleå kommunföretag AB för att hitta lämplig väg framåt för att förbättra resultatet, antingen via ökade intäkter eller minskade kostnader. Luleå Miljöresurs AB planerar att resultatmässigt ligga på ungefär samma nivå som budget 2026.

Investeringsvolym, mkr

BOLAG	ÅR 2027	ÅR 2028	ÅR 2029
Luleå Kommunföretag AB	-	-	-
Luleå Energi AB, koncern	571	609	902
Luleå Hamn AB	1 604	1 534	664
Luleå Lokaltrafik AB	68	44	75
Luleå Miljöresurs AB	105	81	86
Lulebo AB	300	300	350
Summa	2 648	2 568	2 077

* Nystartade Science Park AB kommer påbörja sitt långsiktiga arbete under hösten 2026.

De största planerade investeringarna under 2027–2029 är att Luleå Hamn AB fortsätter med projekten Malimporten och Framtidens hamn för den gröna omställningen. Luleå Energi-koncern fortsätter och ökar investeringstakten i fjärrvärmenätet utifrån den omställning av systemet som måste genomföras för att fungera efter industrin har genomfört sin gröna omställning i Luleå. Därutöver är det fokus på investeringar kring elnätet kopplat till fördelningsstationer samt utbyggnad av elnät kopplat till industriparken på Hertsön. Lulebo AB fortsätter att genomföra ROT- och underhållsprojekt på sina fastighetsbestånd samt fortsätter med nyproduktion av lägenheter dock i en något lägre takt än senaste åren.

Luleå Miljöresurs AB investerar främst i nybyggnationer i form av nytt garage samt avfallshall och nya fordon kopplat till den fastighetsnära insamlingen men även övriga fordon kopplat till avfallsverksamheten. Därutöver införskaffas nya avfallskärl. I slutet av perioden planeras att investera i biogasanläggningen samt en ny PFAS-anläggning om dessa kan genomföras med en god lönsamhet. Luleå Lokaltrafik AB planerar att främst investera i nya bussar och el-infrastruktur med mera i befintliga fastigheter för att kunna bibehålla driften i verksamheten när den mer går mot elektrifiering. I slutet av perioden planeras det att påbörja en investering kopplat till el-infrastrukturen i ny depå.

Finansiell analys av budgeten

Budgeten i förhållande till de långsiktigt finansiella målen

Målen framgår av *Policy för god ekonomisk hushållning*. Följs upp vid delår och årsbokslut.

Årsresultatets andel av skatteintäkter och statsbidrag ska uppgå till minst 1–3 %

Resultaten under 2027, 2028 och 2029 har budgeterats till 27 miljoner kronor (0,4 %), 13 miljoner kronor (0,2 %) respektive 11 miljoner kronor (0,2 %). Det innebär att målet inte kommer att nås under planperioden 2027–2029.

Soliditeten ska vara minst 55 %

Under 2027–2029 kan investeringarna endast till mindre del finansieras med egna medel vilket medför en ökad nyupplåning om 800 miljoner kronor år 2027, 890 miljoner kronor år 2028 och 570 miljoner kronor år 2029. Soliditeten som i 2025 års bokslut uppgick till 63 procent beräknas vid 2029 års slut uppgå till cirka 50 procent, vilket beror på det fortsatt höga behovet av investeringar. Fram till år 2027 bedöms målet uppnås, från år 2028 behöver resultatnivåerna ökas eller investeringsnivåerna sänkas för att uppnå målet 55 procent soliditet.

Respektive nämnds budgetavvikelse ska vara noll eller positiv

Lika viktigt för god ekonomisk hushållning är ett effektivt och ändamålsenligt användande av kommunens resurser i verksamheten och att resurserna är rätt anpassade utifrån de demografiska förutsättningarna. Det ställs allt högre krav på kommunens verksamheter, verksamheter ska bedrivas med god kvalitet och ett effektivt resursutnyttjande. Vissa verksamheter genomgår stora förändringar så som demografiska förändringar, konkurrensutsättning, förändrade målgrupper samt en efterfråga som ökar snabbare. Målet är att budgetavvikelserna ska vara noll eller positiv för respektive nämnd.

Balanskravsutredning

Det lagstadgade balanskravet är en resultatmässig miniminivå som innebär att årets totala intäkter måste vara högre än de totala kostnaderna. Om ett underskott uppstår efter balanskravsutredning så måste detta kompenseras med överskott inom en treårsperiod. Vid beräkning av balanskravsresultatet ska vissa resultatposter inte tas med, exempelvis realisationsvinster på anläggningstillgångar.

Från år 2024 har det enligt kommunallagen införts en möjlighet att reservera medel till en resultatreserv (RER) samtidigt som den tidigare resultatutjämningsreserven (RUR) får finnas kvar och nyttjas till utgången av 2033. Möjligheten till disponering av medel från RER och RUR framgår av policy för god ekonomisk hushållning, men då resultatet är positivt under samtliga år under planperioden bedöms inte RUR eller RER behöva nyttjas.

Årets planerings- och budgetprocess

Planeringsprocessen inför 2027–2029 startade med underlag i form av exempelvis RISE omvärldsrapport, uppföljning av övergripande mål till 2040 (närvärld) och redovisning av resultat i årsredovisningen (invärld). Under våren 2025 genomfördes Luleå Framtidsforum, där en slutrapport med rekommendationer togs fram.

I mars presenterade nämnder och kommunala bolag, vid tre halvdagskonferenser, resultat föregående år samt en framåtblick och syn på utmaningar inför 2027–2029.

Under mars och april prioriterade en strategisk grupp för investeringar bland de gemensamma behoven inom kommunorganisationen.

I mitten av mars fastställde kommundirektören budgetförutsättningar till verksamheterna. Nämnderna beslutade sedan under april om konsekvensbeskrivningar av budgetförutsättningarna 2027–2029.

Utkastet behandlades av kommunens ledningsgrupp. Därefter presenterades det i mitten av maj för samtliga politiska partier i fullmäktige. Underlag som stöd till de politiska grupperna delgavs i samband med det.

Beredning skedde vid kommunstyrelsens arbetsutskott och kommunstyrelse i juni.

Kommunfullmäktige fastställde Mål och budget med plan i mitten på juni. Efter beslutet arbetar nämnder och styrelser fram och beslutar om verksamhetsplaner.

Dialoger mellan kommunstyrelse och nämnder/bolagsstyrelser. Ärenden om ägardirektiv till bolag.

